



Ubåtsdebatten – redaktionell kommentar

Mats Kero och Leos Müller

I *Forum navale* 65 publicerades en artikel av den omstridde fredsforskaren professor Ola Tunander, där denne hårt kritiserade amiralerna Bror Stefenson och Göran Wallén samt kommandör Emil Svensson för deras hantering av 1980-talets ubåtskränkningar och då särskilt Hårsfjärdenincidenten. Tunanders artikel beledsagades av en kritisk recension av Nils Bruzelius av den förres bok *Spelet under ytan: teknisk bevisning i nationalitetsfrågan för ubåtsoperationen mot Sverige 1982* (2007). Här följer nu Bror Stefensons och Göran Walléns repliker till Tunander, jämte en replik av förre överbefälhavaren Bengt Gustafsson samt Ola Tunanders slutreplik till dessa. Ubåtsfrågan ur strategisk och politisk synvinkel belyses sedan med en kommentar av professor Kent Zetterberg, som också recenserar ambassadör Mathias Mossbergs bok *I mörka vatten: hur svenska folket fördes bakom ljuset i ubåtsfrågan*. I recensionsavdelningen finns dessutom mera material i ubåtsfrågan. Per Andersson recenserar Vasilij Besedins bok *Inifrån U 137: min egen berättelse*.

Vi tackar debatttagarna för deras inlägg och att *Forum navales* läsare fått ta del av olika argument i ubåtsdebatten mellan Tunander och hans meningsmotståndare. Nedan finns referenser till fler inlägg i den aktuella debatten som de intresserade kan ta del av. Redaktörerna vill avslutningsvis ansluta oss till amiral Stefensons förhoppning att "oberoende och seriösa historiker och samhällsvetare" ska ta itu med att forska om ubåtskränkningarna. Debatt är naturligtvis demokratins livsluft. Men med de dokument och argument som finns

tillgängliga för närvarande, lär vi knappast få mera klarhet i frågan utan oberoende forskning på området. Detta gäller inte bara de tekniska bevisfrågorna utan också de strategiska, utrikespolitiska och inrikespolitiska sammanhang ubåtsfrågan måste sättas in i.

Ubåtsdebatt 2009

Dagens Nyheter

– Svante Nycander, "Militären vilseledde regeringen om ubåtar", DN Debatt 2009-07-05.

– Sune Olofson, "Carl Bildt vilseleder allmänheten om ubåtarna", DN Debatt 2009-07-06.

Historisk Tidskrift 2009/1

– Ulf Bjereld, Alf W. Johansson & Karl Molin, "Replik till Bengt Gustafsson", s. 47.

– Ola Tunander, "Ett generalangrepp på den kritiska historieforskningen. En kommentar till Bengt Gustafsson", s. 48–62.

– Bengt Gustafsson, "Ordsvallet hjälper inte Tunander. Svar på Ola Tunanders kommentar", s. 63–64.

Historisk Tidskrift 2009/2

– Ola Tunander, "Det så kallade Elefantmötet. Replik till Bengt Gustafsson", s. 251–255.

Historisk Tidskrift 2009/3

– Bengt Gustafsson, "Vetenskapen kan inte använda Tunander som källa!", s. 539.

– Ola Tunander, "Men för Gustafsson är jag den enda trovärdiga källan", s. 540–543.

Historisk Tidskrift 2009/4

– Gunnar Åselius, "Konspiration eller panikreaktion? Sverige och ubåtskränkningarna under 1980-talet", s. 651–654.

Kungl Krigsvetenskapsakademiens Handlingar och Tidskrift 2009: 4

– Olof Santesson, "Kanske en ubåtskritik". Recension av Mathias Mossberg, *I mörka vatten*. s. 98–104.

Norsk Tidsskrift for Søvesen No 3 2009

– Jakob Børresen, "Det svenske ubåtspørsmålet for siste gang", s. 37–38.

Tidskrift i Sjöväsendet Nr 2/2009

– Göran Wallén, "I mörka vatten." Recension, s. 155–160.

Tidskrift i Sjöväsendet Nr 3/2009

– Mathias Mossberg, "I mörka vatten, del II." Replik till Göran Wallén, s. 244–251.

Tidskrift i Sjöväsendet Nr 4/2009

– Göran Wallén, "I mörka vatten, del III." Replik till Mathias Mossberg, s. 316–322.